

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Art. I. De Precario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

TITULUS XIV.

De Precariis.

Rerum Ecclesiasticarum Alienatione pertractata generatim, progredimur ad quasdam ejus species seu Contractus, quibus ad ipsam pervenitur: & ne latissimè patentis materiæ profectio justa propostio nostrò prolixior sit, eam ferè notabiliorum textuum, huic & sequentibus Rubricis subjectorum explicatione constringemus.

ARTICULUS I.

De Precario.

SUMMARIUM.

1. Precarium affine Donationi: ab ista tamen diversum.
2. Et ad concedentis arbitrium revocabile est.
3. Quia tamen accipienti omnis utilitas adimatur.
4. Revocationi non obest concessio facta ad tempus.
5. Precarium à Commodo differt usu,
6. Prestatione culpa,
7. Et possessione.
8. Finitur revocatione concedentis,
9. Morte accipientis,
10. Et aliquando, non semper, obitu concedentis;
11. Et rei precario concessa venditione.

Precaria, licet idem cum Precario esse primò intuitu videantur, diversa tamen ab isto naturæ, diversæque originis sunt contractus.

Precarium enim propriè dicitur, quod precibus petentis utendum conceditur tamdiu, quamdiu is, qui concessit, patitur, *c. fin. §. 1. pr. ff. de Precario*: estque Contractus vel potius Conventio, quæ alicui petenti rei usus gratis conceditur, ad arbitrium ipsius concedentis revocandus, *l. cit. pr. §. 1. l. Ait Prator 2. §. 2. ff. Rubr. cit. §. c. fin. cit.* quantumvis enim Precarium species quædam sit liberalitatis & Contractus gratuitus, affinis Donationi: ab ista tamen eò differt; quòd donatio rei dominium transferat, & traditione semel perfectâ ferè nequeat revocari, & repeti, quod est donatum, *l. 1. ff. de Donationibus*. Precarium contra non dominium, sed usum rei transferat: eoque sic detur; ut, qui dedit, repetere semper possit, *l. 1. cit. pr. §. 2.* etiam si ad certum & definitum, sive longum sive breve, tempus fuerit concessum; quia nihilominus in potestate concedentis est, cum voluerit, etiam ante illud tempus lapsum repetere, *l. cum precario 12. ff. Rubr. cit.* dummodo tamen sine rationabili causa non confestim atque res concessa est, repetatur; cum enim beneficium non corrumpi: eoque nos adjuvari, non decipi lædique oporteat, res precario concessa, ne omnis ejus usus & commodum auferatur,

3. ratur, ei, cui concessa est, aliquò saltem temporis spatio relinqui debet, *arg. l. In commodato 17. §. 2. ff. Commodati*. Quantò autem, permittitur arbitrio iudicis: qui, si urgens necessitas exigere videatur, restitutionem etiam statim faciendam discernere potest, Panormit. *in c. fm. n. 3. Navarrus Manual. cap. 17. n. 182. Covarruvias Lib. 3. Var. cap. 15. n. 6.*
4. Neque propter hanc liberè revocandi facultatem frustranea est concessio ad certum tempus, *vg. mensem aut annum; quia precarium accipiens rem concessam retinere: eaque, si antè non revocetur, usque ad definitum tempus uti: imò, istò etiam transactò, retinere potest; quòd, si istò exactò revocatio non fiat, precarium à domino rursum concessum & renovatum censetur, l. In rebus 4. §. 4. ff. Rubr. cit. ubi Glossa V. Rursus, & Bruneman. in l. Si certò 6. ibid. n. 1.*
5. Maximè affine Precarium est Commodato, *l. 1. cit. §. fm.* cum utroque res ad usum concedatur: utrumque gratuitum sit: rei que dominium in accipientem neutro transferatur. Ab isto tamen etiam non in uno, & Imprimis quidem ac præcipuè differt; quòd Commodatò res detur ad certum usum, *vg. equus ad iter triduanum Ratisbonam, liber ad transferendum: & ante eum usum ac tempus expletum nequeat revocari, l. In commodato 17. §. 3. ff. Commodati*: Precarium autem ad indeterminatum usum & tempus concedatur: & si ad certum tempus detur, intra illud concedenti integrum semper sit, rem precariò concessam revocare, *l. In rebus 4. §. 4. l. Cum precariò 12. pr. & c. fm. cit.* Deinde differt quoad præstationem culpæ; cum, licet gratià accipientis utrumque sit, is tamen, qui rem Precariò accepit, dolum duntaxat & culpam latam præstare teneatur, *l. Quasi sum 8. §. 6.* non etiam culpam levissimam aut levem, sicut is, qui Commodatum accepit, *l. cit. §. 3. ff. hic*. Cuius discriminis ea ratio est; quòd, cum recipi queat ad libitum, ut exigua utilitas accipientis sit, graviorem obligationem licet in pactum deduci queat, non metetur; Haunold. *Tom. 4. de f. & f. Trah. 10. n. 771.* & Bruneman *in l. cit. n. 1.* Demum, quòd rem comodatam accipiens ejus nec naturalem nec civilem habeat possessionem: sed ista remaneat pens commodantem, qui rem datam suo animò & alterius, scilicet commodatarii, nomine ac ministeriò possidet, *l. Quod in 18. ff. Acquir. possess.* contra quàm accidit in precario; cum ad usum non solum res mobiles & immobiles, corporales & incorporales, *l. dit Prætor 2. §. 3. de rebus 4. pr. l. Et habet 15. §. 2. cit.* sed etiam possessio precariò concedi roganti possit, *l. Et habet cit. §. 4.* ut, qui rem sic possidet, si in possessione, non ab ipso domino seu precarii auctore, sed ab alio quocunque turbetur, Interdictò *Uti possidetis* valeat experiri, *l. cit. §. 6. & l. 1. ff. Uti possidetis*. Imò eà vi dejectus etiam interdictum *Unde vi Invenire*, Alexand. *in l. Si quis major 41. C. de Transact. n. 10.* & Menoch. *Recup. remed. 15. n. 36.*
6. Quin etiam, si rem sine possessione expressa mentione rogatam precariò acciperit, eam non quidem civiliter, opinatur dominii & ut suam: sed naturaliter duntaxat, & quamdiu dominus concesserit, possidere videtur; ut, quicquid naturaliter possessori Jure conceditur, ipsi competat quod desumitur *ex l. Et habet cit. §. 4. & 5.* hujusmodi possessionem ei absolutam & sine ulla ejus rogatæ mentione tribuente, *ex l. Servus 22. §. 1. ff. de Novat. ad. & l. Pomponius 13. §. 7. ff. de Acquir. possess.* quarum priori precariò rem tenentis possessio justa: posteriori illaruptò & dissolutò precatiò, à domino recipi dicitur.

pi dicitur. Unde, cum *l. Certò 6. §. 2. ff. Rubr. cit.* precariò ad tempus in fundo moranti possessio negatur, id de civili possessione exaudiendum, vel dicendum est, naturalem quidem, sed ideo solùm negari, quòd, ut precariò in fundo solummodo ad tempus moraretur, hoc est, in ejus possessione esset, non ut eum possideret, secundum *l. Si quis ante 10. §. 1. ff. de Acquir. possess.* expressè fuerit actum, ut rectè advertunt Gomez *Lib. 2. Var. cap. 7. n. 2.* & Fachineus *Controvers. Lib. 8. cap. 16. in fine.* Alii tamen calculò frequentiori, ab eo, qui rem precariò accipit, eam sine possessione, nisi etiam hæc rogata sit, detineri, ex *cit. §. 5.* desumunt apud *cit. Haunold. n. 770.* & Gonzalez *in c. fin. cit. n. 4.*

8. Finitur Precarium imprimis revocatione, ad libitum permittitur ei, qui concessit; ut ne in pactum quidem deduci valeat, ne ab isto ante certum tempus viginti aut annum revocetur, *l. Cum precariò cit. pr.* Imò hujusmodi pactio, cum naturæ Precarii istiusque contractus substantiæ & formæ repugnet, nulla est; ut ne in Commodatum quidem transeat: sed habeatur pro non adjecta, Panormit. *in c. fin. cit. n. 3.* Molina *Tract. 2. de J. & J. disp. 298. n. 3.* & Gaill. *Prætic. Lib. 2. Observat. 6. n. 3.*

9. Deinde obitu ejus, cui est concessum, ac proinde ad istius hæredes non transit, *l. cit. in fine,* quia est beneficium personale, & cum persona extinguitur, secundum *Reg. Privilegium 7. in 6.* Nisi concessio non tam personæ, quam dignitati vig. Prelaturæ esset facta; cum enim ista non moriatur, *c. Si graciosè 5. de Rescript. in 6. cò,* qui hanc obtinet, mortuò, Precarium transit ad successorem, Panormit. *ibid. n. 5.*

10. Morte etiam concedentis expirat calu, quò ab isto usque ad suum benepla-

citum conceditur; ut concessio ipsius indeterminatæ voluntati alligetur; cum enim concedentis beneplacitum & voluntas ipsius morte cesset, precarium ad vitam concessum censetur, *arg. c. Si graciosè cit.* ut ipsa morte sine alia revocatione extingatur, *cit. Panormit. n. 6.* Molina *n. 10.* Haunold. *n. 772.* & Gonzalez *n. 9.* Extra hunc casum autem precarium concedentis obitu non extinguitur: sed eò concessa res ab ejus hæredibus, si non revocetur, precariò incipit haberi, *c. fin. cit. §. 1. Quæstum 8. §. 1. ff. Rubr. cit.* cum sit gratia quædam & liberalitas, *l. 1. cit.* quæ concedentis morte non expirat, *c. Si super 9. de Offic. deleg. in 6.* sed durat, donec ab hæredibus aut successoribus revocetur, *cit. Covarruvias cap. 15. n. 3.* & Molina *n. 8.*

Quin etiam, si precariò rogatus, **II.** rem ita concessam alienavit, precarium non solvitur: nisi ab emptore revocetur; hoc enim si non fiat, ab isto res precariò haberi incipit perinde, ac si ipsi concessa fuisset, *c. fin. cit. §. 1. Quæstum cit. §. 2. cit.* Molina *num. 19.* & Haunold. *n. 772.*

ARTICULUS II.

De Precariis seu Precaria.

SUMMARIUM.

12. Preciarum olim frequens usus:
13. Origo seu nomenclatio:
14. Natura ac diuturnitas concessionis.
15. Perpetua hodie non sunt.
16. Differentia Preciarum à Precario,
17. Et à contractu Emphyteutico.
18. Exigunt quinquennalem renovationem:

Kk

19. Non